

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-05-13

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Annika Brickman samt justitierådet Agneta Bäcklund.

Alkylatbensin för vinterbruk

Enligt en lagrådsremiss den 4 maj 2016 (Miljö- och energidepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319),
2. lag om ändring i lagen (2005:1248) om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Pia-Maria Lindroos.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel

I paragrafen definieras olika uttryck som används i lagen, bl.a. ”förnybart drivmedel”. I den gällande lydelsen hänvisar paragrafen i den

delen till definitionen av förnybara energikällor i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/77/EG av den 27 september 2001 om främjande av el producerad från förnybara energikällor på den inre marknaden för el. Enligt remissförslaget ska den i stället hänvisa till motsvarande definition i direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2009/1/77/EG och 2003/30/EG.

Hänvisningen avser direktivet ”i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1513”; det är alltså en s.k. statisk hänvisning. En sådan hänvisningsteknik medför att den nationella författningen behöver ändras varje gång EU-bestämmelsen ändras.

Vid föredragningen har upplysts att valet av hänvisningsteknik utgår från Gröna boken, Riktlinjer för författningsskrivning (Ds 2014:1), som rekommenderar att statiska hänvisningar ska göras till direktiv som ger den svenska författningstexten materiellt innehåll.

I ett yttrande den 15 mars 2016 (Ändringar i lagen om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler) ifrågasatte Lagrådet om det var lämpligt att upprätthålla en så stark presumtion för att hänvisningar ska vara statiska eller om riktlinjerna behövde justeras i denna del. Lagrådet påpekade att statiska hänvisningar kan leda till oklarheter eller brister i lagstiftningen om lagstiftaren inte uppdaterar en hänvisning och att risken för sådana förbiseenden ökar om statiska hänvisningar blir vanliga. Sådana hänvisningar leder också till att en lag kan behöva ändras bara för att en hänvisning måste uppdateras. Lagrådet förordade att en konsekvensanalys skulle redovisas för var och en av de hänvisningar som gjordes. I den skulle särskilt belysas hur det nationella regelsystemet faktiskt ändrades genom hänvisningen och hur ändringar av rättsakten kunde påverka den nationella

regleringen. Lagrådet uttalade att det ofta fanns anledning att undvika att genom definitioner koppla en rättsakt i en viss given lydelse till olika författningsbestämmelser.

Det direktiv, 2001/77/EG, som den nu aktuella paragrafen i sin gällande lydelse hänvisar till, har upphört att gälla med verkan från den 1 januari 2012. Artikel 2, som innehåller den definition som hänvisningen avser, har utgått med verkan från den 1 april 2010. Det remitterade förslaget illustrerar således väl de olägenheter som Lagrådet pekade på i sitt yttrande den 15 mars 2016.

Lagrådet förordar att hänvisningen övervägs ytterligare och att valet av hänvisningsteknik motiveras med beaktande av det anförda.

Ikraftträdandebestämmelserna

Enligt remissen ska de föreslagna lagändringarna träda i kraft den 1 januari 2017. I allmänmotiveringen anges att det är önskvärt att ändringarna i drivmedelslagen kan tillämpas nästa vinter, men att ändringarna bör träda i kraft vid årsskiftet med hänsyn till att skatte- reglerna ändras (s.14).

Remissen innehåller inget förslag som föranleder någon ändring av tillämpliga skatteregler och det har bekräftats vid föredragningen att någon sådan ändring inte är planerad. Lagrådet förordar därför att det övervägs ett tidigare ikraftträdande, förslagsvis anpassat till drivmedelslagens definition av vinterperioden.